

Sikkerhetsdatablad

Orthopur-hardskum komp. B

Uniprox sikkerhetsdatablad i henhold til direktiv (EF) nr. 1907/2006

Produkt: Orthopur-hardskum komp. B (MG104)

Revidert: 02.09.2010

Dokumentnr.: SDB_UP_0022_1

1. Identifikasjon av stoffet / stoffblandingen og av selskapet

Handelsnavn: Orthopur-hardskum komp. B

Anvendelse: Polyuretan-komponent

Uniprox GmbH & Co. KG

Heinrich Heine-Straße 4

D- 07937 Zeulenroda Triebes

Telefon: +49 (0) 36628-66-33 00

Telefaks: +49 (0) 36628-66-33-55

E-post: info@uniprox.de

ORTOPRO AS

Seksjon C2

Hardangerveien

NO-5224 Nesttun

Telefon: +47 (0) 55918860

Telefaks: +47 (0) 55918869

Informasjon i nødstilfelle: Giftinformasjonssentralen Göttingen

Telefon: +49 (0)551-19240

Telefaks: +49 (0)551-3831881

2. Mulige farer

Farebetegnelse

Xn

Helsefarlig

Spesiell fareinformasjon for mennesker og miljø

R 20

Farlig ved innånding.

R 36/37/38

Irriterer øynene, luftveiene og huden.

R 42/43

Kan gi allergi ved hudkontakt.

3. Stoffblandingers sammensetning og stoffenes klassifisering

Kjemisk karakteristikk:

Difenylmetandiisocyanat, isomere, homologe (P-MDI)

Farlige innholdsstoffer:

CAS-nr.: 9016-87-9

P-MDI

Innhold: 100 vekt. %

R-setninger: 20, 36/37/38, 42/43

Faresymbol: Xn

Dersom farlige innholdsstoffer er nevnt, kan teksten til faresymbolene og R-setningene konsulteres i kapittel 16.

4. Førstehjelpstiltak

Generell informasjon: Forurensede klær må fjernes straks

Etter innånding: Ro, frisk luft, kontakt lege

Etter hudkontakt: Får man stoff på huden, vask straks med polyetylenglykol, vask deretter med store mengder vann. Kontakt lege ved vedvarende hudirritasjoner.

Etter kontakt med øynene: Får man stoffet i øynene, skylt straks med åpne øyelokk i minst 15 minutter under rennende vann og kontakt lege.

Etter svelging: Skylt munnen straks med vann og drikk rikelig med vann deretter, unngå å fremtvinge brekninger, og kontakt lege.

Informasjon til legen: Farer: Det kan ventes forsinkede symptomer etter en eksponering.

Behandling: Symptomatisk behandling (dekontaminasjon, vitale funksjoner), ingen spesifikk motgift kjent, for å forhindre lungeødem: Korticosteroid-doseringsaerosol

5. Tiltak ved brannslukning

Egnede slukningsmidler: Tørt pulver, alkohol-resistent skum, karbondioksid (CO₂), vanntåke

Spesielle farer: Karbonmonoksid (CO), karbondioksid (CO₂), nitrogenoksider, hydrogencyanid, isocyanat. De nevnte stoffene/stoffgruppene kan frigis ved en brann.

Spesielt verneutstyr: Bruk omluftuavhengig åndedrettsvern og verneklær mot kjemikalier.

Ytterligere informasjon: Utsatte beholdere avkjøles med vann. Brannrester og forurenset slukningsvann destrueres i overensstemmelse med lokale forskrifter.

6. Tiltak ved utilsiktet utslipp

Forebyggende tiltak for personer: Sørg for skikkelig ventilasjon. Bruk egnede verneklær ved arbeidet.

Ved utvikling av gasser / damper: Åndedrettsvern

Miljøverntiltak: Må ikke tømmes i kloakkavløp. Må ikke trenge ned i grunnen/jordbunnen.

Fremgangsmåte ved rengjøring og opptak: Større mengder demmes opp og pumpes opp i egnede beholdere. Ved rester: Tas opp med egnede, væskebindende materialer (sand, sagflis, universalbindemiddel). Materiale som er tatt opp, må avfallsbehandles i henhold til forskriftene. Materialet nøytraliseres med en løsning av 5-10 % natriumkarbonat, 0,2-2 % detergenter og 90-95 % vann.

7. Håndtering og oppbevaring

Håndtering: Sørg for egnet avtrekk / ventilasjon ved bearbeidelsesmaskinene. Sørg for god ventilasjon på lager og arbeidsplass. Unngå dannelse av sprøytetåke. Ved håndtering av oppvarmet produkt benytt avsuging og åndedrettsvern. Bruk åndedrettsvern ved spraying. Bristefare ved gasstett lukking. Beskyttes mot fuktighet. Produkter, nettopp fremstilt av isocyanater, kan inneholde ennå ikke avreagerte isocyanater og andre farlige stoffer. Lagring: Holdes adskilt fra vann. Holdes adskilt fra nærings-, nytelsesmidler og dyrefôr. Holdes adskilt fra syrer og baser.

Egnede materialer for beholdere: Polyetylen med høy tetthet (HDPE), polyetylen med lav tetthet (LDPE), stål

Ueguede materialer for beholdere: Papir, kartong

Ytterligere informasjon om lagervilkårene: Emballasjen oppbevares godt lukket på et kjølig, godt ventilert sted. Beskyttes mot fuktighet. Utvikling av CO₂-overtrykk er mulig. Bristefare ved gasstett lukking.

Lagerstabilitet:

Beskyttes mot fuktighet.

Lagertemperatur: 15-25 °C

Kommer fuktighet til, kan CO₂-overtrykk utvikles i isocyanatbeholdere.

Lagerklasse i henhold til VCI: 10

8. Begrensning og overvåking av eksponering / personlig verneutstyr.

Komponenter med grenseverdier for arbeidsplass som må overholdes:

CAS-nr.: 101-68-8 Difenylmetan-4,4'-diisocyanat

AGW: 0,05 mg/m³ (TRGS 900 (Tyskland))

Overskridelsesfaktor for toppbegrensning: =2=

Faktor for korttidseksponering: (TRGS 900 (Tyskland))

Overskridelsesfaktor for toppbegrensning: =1=

Stoff, listet med overskridelsesfaktor og kategori for korttidsverdi.

Faktor for korttidseksponering: (TRGS 900 (Tyskland))

Kategori I: Stoff, hvor den lokale virkningen bestemmer grenseverdiene, eller stoffer som sensibiliserer luftveiene.

Personlig verneutstyr

Åndedrettsvern: Åndedrettsvern ved utslipp av damper/aerosoler. Kombinasjonsfilter for organiske, uorganiske, sure uorganiske og basiske gasser og damper (f.eks. EN 14387 type ABEK)

Håndbeskyttelse: Kjemikaliebestandige vernehansker (EN 374). Egnede materialer, også ved langvarig, direkte kontakt (Anbefalt: Verneindeks 6, tilsvarer > 480 minutter gjennomtrengningstid ifølge EN 374): f.eks. av nitrilgummi (0,4mm), butylgummi (0,7mm), kloroprenogummi (0,5mm)

Uegnede materialer: Polyvinylklorid (0,7mm) og polyetylen laminat (0,1mm).

Øyebeskyttelse: Vernebriller med sideskjold (briller med innfatning) (EN 166)

Kroppsvern: Vernesko (EN ISO 20346))

Generelle verne- og hygienetiltak: Unngå innånding av damp/sprøytetåke. Ved håndtering av produkter, nylig fremstilt av isocyanater, skal det benyttes verneutstyr for kroppen og kjemikaliebestandige vernehansker. I tillegg til spesifikasjonene for personlig verneutstyr, er det nødvendig å bruke lukkede arbeidsklær. Ikke spis, drikk, røyk eller bruk snus under arbeidet. Tilsølte klær må fjernes straks. Vask hender og/eller ansikt før arbeidspauser og ved arbeidets slutt. Sørg for rengjøring av huden samt hudpleie etter arbeidets slutt.

9. Fysikalske og kjemiske egenskaper

<u>Form:</u>	væske
<u>Farge:</u>	brun
<u>Lukt:</u>	jordaktig, muggen
<u>Smeltepunkt:</u>	<10 °C
<u>Kokepunkt/kokeområde:</u>	330 °C
<u>Flammepunkt:</u>	>204°C
<u>Ekspløsjongrensener:</u>	ikke anvendelig
<u>Antennelsestemperatur:</u>	> 600 °C
<u>Damptrykk (25 °C):</u>	< 0,01 Pa
<u>Tetthet (20 °C):</u>	ca. 1,23 g/cm ³
<u>Vannløselighet:</u>	Hydrolyse til forbindelser som er uløselige i vann
<u>Viskositet dynamisk (25 °C):</u>	170-250 mPas

10. Stabilitet og reaktivitet

<u>Vilkår som må unngås:</u>	Temperatur > 90 °C
<u>Termisk nedbrytning:</u>	> 230 °C
<u>Stoffer som må unngås:</u>	Syrer, alkoholer, aminer, vann. Lut

Farlige reaksjoner:

Ved tilførsel av vann oppstår et overtrykk gjennom gassformede nedbrytningsprodukter i tett lukkede beholdere. Bristefare! Reaksjon med stoffer som inneholder aktivt hydrogen.

Farlige nedbrytningsprodukter: Ingen farlige nedbrytningsprodukter ved forskriftsmessig oppbevaring og håndtering.

11. Toksikologiske data

Produktet inneholder difenylmetan-4,4'-diisocyanat (P-MDI), som følgende opplysninger gjelder for Akutt toksisitet:

Nesten ikke giftig ved én gangs svelging. Nesten ikke giftig ved én gangs kontakt med huden. Av moderat toksisitet etter kort innånding.

Oral: LD50:	> 10 000 mg/kg (rotte)
Dermal: LD50:	> 10 000 mg/kg (kanin)

Irriterende virkning:

Vurdering:	Irriterer øynene, luftveiene og huden.
Virker etsende på huden / hudirritasjoner:	Irriterende
Alvorlige skader på øynene / irritasjoner på øynene:	Irriterende

Sensibilisering av luftveiene/huden

Vurdering: Substansen kan virke sensibiliserende på luftveiene. Substansen kan virke sensibiliserende ved hudkontakt.

Kimcellemutagenitet:

Vurdering: I forskjellige testsystemer på mikroorganismer og cellekulturer påviser stoffet en endring av arveanlegget, men dette er ikke blitt bekreftet ved testing på pattedyr.

Kreftfremkallende egenskaper:

Vurdering: Mistanke om kreftfremkallende virkning. Substansen ble testet i form av aerosoler som kan innåndes.

Reproduksjonstoksisitet:

Vurdering: En gjentatt innånding av stoffet forårsaker ingen skader på kjønnsorganene.

Utviklingstoksisitet:

Vurdering av teratogenitet: I dyreforsøk, hvor stoffet gis i mengder som ikke er giftig for dyreforeldrene, finnes det ingen indikasjoner på fosterskader.

Erfaringer på mennesker:

Avhengig av konsentrasjonen, kan stoffet føre til sterke irritasjoner på øynene og luftveiene. Hoste, åndenød, følelse av tranghet i brystet, midlertidige symptomer som ligner influensa.

Spesifikk organotoksisitet (engangs eksponering):

Vurdering STOT enkel: Kan virke irriterende på luftveiene.

Øvrige opplysninger: Ved overholdelse av AGW-verdien (biologisk grenseverdi) foreligger ingen risiko for fosterskader. Kriterium for mulig kreftfremkallende virkning i dyreforsøk.

12. Miljøopplysninger

Opplysninger om P-MDI

Økotoksiske virkninger

Vurdering akvatisk toksisitet: Det er en svært liten sannsynlighet for at den er skadelig for vannlevende organismer. Ingen toksisk virkning innen området vannløselighet.

Fisketoksisitet: LC0 (96h): > 1 000 mg/l, (fisk, diverse)

Akvatiske virvelløse dyr: EC0 (24 h): > 500 mg/l (dafnier, diverse)

Vannplanter: EC0(72h): 1 640 mg/l, (Scenedesmus subspicatus) (OECD 201)

Persistens og nedbrytbarhet:

Vurdering biologisk nedbrytning og eliminering (H₂O): Biologisk dårlig nedbrytbar.

Informasjon om eliminering: <10 % BSB av ThSB (28d) (OECD-direktiv 302 C) (aerob, aktivslam). Ingen biologisk nedbrytning under testforholdene.

Bioakkumulasjonspotensial:

En konsentrasjon i organismer kan ikke forventes.

Øvrige skadelige virkninger:

Adsorberbart, organisk bundet halogen (AOX): Produktet inneholder ikke organisk bundet halogen:

Ytterligere økologiske opplysninger

Produktet må ikke slippes ut i vassdrag uten forbehandling. Unngå utslipp til jord og vassdrag.

13. Informasjon om deponering

Produkt:

Forbrenning i egnet forbrenningsanlegg. De lovbestemte forskriftene må følges. Isocyanat-avfall bortskaffes i tørre beholdere og aldri sammen med annet avfall (reaksjon, farlig trykkoppbygging).

Avfallsnøkkelnummer:

EWC-nr.: 07 02 08

Avfall fra produksjon, forberedelse, drift og bruk (HZVA) av kunststoffer, syntetisk gummi og kunstfibre – andre rester fra reaksjon og destillasjon Avfallsnøkkelnummeret må kontrolleres alt etter hvilken bransje produktet ble brukt for i bedriften.

Ikke rengjort emballasje:

Kontaminerte forpakninger må tømmes helt. Etter en tilsvarende rengjøring kan de tilføres et gjenvinningsanlegg.

14. Opplysninger om transport

Landtransport (ADR/RID):

Ikke farlig gods i henhold til transportforskriftene.

Skiptransport innenlands (ADR/RID):

Ikke farlig gods i henhold til transportforskriftene.

Sjøtransport (ADR/RID):

Ikke farlig gods i henhold til transportforskriftene.

Lufttransport (ADR/RID):

Ikke farlig gods i henhold til transportforskriftene.

15. Opplysninger om lover og forskrifter

EU-direktiv om klassifisering av farlige preparater 1999/45/EF.

Kjenningsbokstav og farebetegnelse for produktet:

Xn Helsefarlig

R-setninger:

R 20 Farlig ved innånding
R 36/37/38 Irriterer øynene, luftveiene og huden.
R 42/43 Kan gi allergi ved hudkontakt.

R-setninger:

S 23.3 Damp/aerosol må ikke innåndes.
S 36/ 37 Bruk egnede vernehansker og verneklær under arbeidet.
S 45 Ved uhell eller illebefinnende er omgående legebehandling nødvendig, vis etiketten om mulig.

Inneholder isocyanat. Følg produsentens henvisninger.

Farebestemmende komponenter ved etikettering: Difenylmetandiisocyanat, isomere, homologe (P-MDI)

Øvrige forskrifter

TRGS 905: Fortegnelse over kreftfremkallende, arvestoffskadelige eller reproduksjonsskadelige stoffer.

Klassifisering av arvestoffskadelige stoffer: Klassifisering: ikke mulig på grunnlag av aktuelle data.

Klassifisering av reproduksjonsskadelige stoffer: Klassifisering: ikke mulig på grunnlag av aktuelle data.

Klassifisering av reproduksjonsgiftige stoffer: Klassifisering: ikke mulig på grunnlag av aktuelle data.

Carc. Cat. 3 – kategori 3: Stoffer som gir grunn til bekymring med hensyn til human forplantningsevne, men som det ikke foreligger tilstrekkelig informasjon om for å avgi en tilfredsstillende vurdering.

Klassifisering ifølge TA-Luft: 5.2.5 Klasse I

Vannfareklasse: 1 Svakt vannforurensende

MAK-verdier (TRGS 900)

Arbeidsmedisiniske prinsipper G27: Isocyanat

Informasjonsark: Polyuretan-produksjon/Isocyanat (M 044)

Forskrifter for laboratorier

Driftsinstruks for håndtering av farlige stoffer (A 010)

Forskrift om merking av farlige kjemikalier

Håndtering av helsefarlige stoffer. (M 050)

16. Øvrige opplysninger

Egnet bruksområde: Polyuretan-komponent

Fullstendig tekst til faresymbolene og R-setningene, hvis de er nevnt i kapittel 3 under "Farlige innholdsstoffer":

Xn		Helsefarlig
R	20	Farlig ved innånding
R	36/37/38	Irriterer øynene, luftveiene og huden.
R	42/43	Kan gi allergi ved innånding og hudkontakt.

Informasjonen i denne dokumentasjonen, refererer uttrykkelig til det angitte produktet. Etter Uniprox GmbH & Co. KGs oppfatning, er disse opplysningene korrekte og pålitelige ved det tidspunktet, da dette sikkerhetsdatabladet ble utarbeidet. Likevel kan Uniprox GmbH & Co KG ikke holdes ansvarlig for uttrykkelige eller stilltiende garantier med hensyn til deres korrekthet, pålitelighet, eller fullstendighet. Personer som mottar disse opplysningene, blir fra Uniprox GmbH & Co KG ettertrykkelig oppfordret til selv å bestemme om disse opplysningene er fullstendige og egnet til deres spesielle anvendelse.